

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1247/18-E

Název	Základní škola Čeperka, okres Pardubice
Sídlo	Čeperka, K. Světlé 75, 533 45 Opatovice nad Labem
E-mail	zs.ceperka@volny.cz
IČ	60159111
Identifikátor	600096360
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Lenka Burešová
Zřizovatel	obec Čeperka
Místo inspekční činnosti	Čeperka, K. Světlé 75, 533 45 Opatovice nad Labem
Termín inspekční činnosti	30. 1. – 1. 2. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně naplňování školních vzdělávacích programů pro základní a zájmové vzdělávání.

Charakteristika

Základní škola Čeperka, okres Pardubice (dále škola) poskytuje vzdělávání a školské služby v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení.

Žáci 1. až 5. ročníku se vzdělávají ve čtyřech třídách podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání *Na cestě k sobě i k druhým, k přírodě, od tradic k praktickému životu* (dále ŠVP ZV). Třídy se tvoří spojením různých ročníků podle aktuálního počtu žáků v daném školním roce. V tomto školním roce se pouze žáci čtvrtého a pátého ročníku vzdělávají v jedné třídě. Celková naplněnost školy 72 žáky činí 80 % (nejvyšší povolený počet 90 žáků), což je zvýšení o 50 % od minulé inspekce. Důvodem nárůstu počtu žáků je zájem rodičů o vzdělávání v menším kolektivu. V době inspekce škola evidovala tři žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), další dva jsou individuálně vzdělávání (tzv. domácí vzdělávání). Na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonných zástupců byl pro jednoho žáka zpracován individuální vzdělávací plán (dále IVP) a zajištěna asistentka pedagoga.

Činnost školní družiny probíhá ve dvou odděleních podle Školního vzdělávacího programu pro školní družinu (dále ŠVP ŠD). S nárůstem počtu žáků školy byl od 1. 9. 2015 zvýšen i nejvyšší povolený počet žáků z 30 na 50. Kapacita byla aktuálně využita z 90 %. Měsíční úplata činí 200 Kč měsíčně. Stravování žáků a zaměstnanců je zajištěno v místní mateřské škole v krátké docházkové vzdálenosti.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Zpracovaný plán rozvoje školy vychází ze základních principů práce školy a finančních podmínek. Hlavním cílem je nabídnout žákům a jejich rodičům vzdělávání s důrazem na všestranný rozvoj žáka, zejména v oblasti ekologické výchovy a zdravého životního stylu, podpořené zajímavými aktivitami např. tematickou výukou, celoročními projekty zájmovými kroužky. Dokladem úspěšně nastavené strategie je od poslední inspekce výrazně vyšší počet žáků ve škole. Konkrétnější postupy a prostředky k dosažení koncepčních plánů škola částečně rozpracovává v plánu práce pro daný školní rok. Pravidla k organizování činnosti školy jsou nastavena ve školním řádu a dalších vnitřních předpisech. Vzhledem k velikosti školy je vnitřní i vnější informační systém založen především na osobním jednání a každodenním kontaktu. Záznamy z pedagogických rad vypovídají o řešení organizačních a pedagogických záležitostí vzdělávacího procesu i rozvoji školy. Málo účinný kontrolní systém a minimální delegování pravomocí a úkolů se projevily mimo jiné v obsahové i formální úrovni vedené dokumentace. V průběhu inspekce byla např. upravena struktura ŠVP ŠD a vnitřního řádu. Pravidla hodnocení žáků neobsahovala kritéria pro jednotlivé stupně celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě slovního hodnocení ze všech předmětů. Třídní knihy obsahovaly některé neúplné zápisy, které snižovaly průkaznost naplňování učiva a vytváření základů všech klíčových kompetencí.

S vyšším počtem žáků se od minulé inspekce zvýšil počet tříd a rozšířil se pedagogický sbor o učitele, vychovatelky, z projektových zdrojů o školní asistentku a rodilého mluvčího. Ředitelka školy a zároveň třídní učitelka s odbornou kvalifikací pro daný stupeň plní úkoly výchovného poradce, koordinátora školních vzdělávacích programů i koordinátora v oblasti environmentální výchovy (absolvovala specializační studium). Výrazným přínosem pro školu je její lektorská činnost (např. technika čtení *Sfumato*, témata environmentální výchovy a udržitelného života). Odbornou kvalifikaci splňují další tři třídní učitelky, učitelka anglického jazyka a rodilý mluvčí. Další vyučující odbornou kvalifikaci pro úvazek učitelky nespĺňuje (7 vyučovacích hodin), splňuje ji pouze pro práci vychovatelky ve školní družině. Ředitelka školy prokázala snahu zajistit pedagogickou činnost učitelkou s odbornou kvalifikací, což se zatím nepodařilo. Další dvě vychovatelky školní družiny odbornou kvalifikaci splňují. Kolektiv doplňují asistentka pedagoga a školní asistentka (zajišťuje dohled nad žáky, jejich individuální i skupinovou podporu, asistuje

vyučujícím při různých činnostech). Vytvářené dobré vzájemné vztahy a týmová spolupráce přispívají k příznivému klimatu ve škole. Efektivní dopad na zvýšení úrovně vzdělávacího procesu a rozšíření odborných znalostí má další vzdělávání pedagogických pracovníků v souladu s potřebami školy a individuálními profesními zájmy vyučujících. Realizováno bylo i vzdělávání pro celý pedagogický sbor (např. *Kapradí* – tematické lekce a praktické dílny). Metodické orgány vzhledem k velikosti školy nejsou ustaveny. Zavedeno je sdílení zkušeností v rámci každodenního osobního kontaktu.

Výchovná poradkyně (ředitelka školy) spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními v oblasti vzdělávání žáků se SVP, vede potřebnou dokumentaci a zajišťuje tvorbu IVP. Přes vstřícný přístup pedagogů k žákům se SVP byly zjištěny rezervy v poskytování přiznaných podpůrných opatřeních. Asistentka pedagoga neposkytovala žákovi podporu při vzdělávání ve třídě ve stanovené časové dotaci.

Rekonstrukcí budovy a vnitřními úpravami včetně dovybavení nábytkem se zvýšila úroveň materiálních podmínek vzdělávání. Zastaralé je sociální zařízení a osvětlení ve třídách. Pořízeny byly další didaktické pomůcky (část velmi kvalitních), výpočetní i didaktická technika. Hračky, hry a další pomůcky jsou průběžně doplňovány podle finančních možností školy. Volný přístup žáků k nim působí motivačně i výchovně. Školní družina pro svoji činnost využívá všechny prostory školy a školní zahrady, negativem jsou prostorově omezené herní části v kmenových třídách. Výhodou je malá tělocvična přímo v budově, možnost využití přírodního okolí školy a také účelně vybavená školní dílna s prostorem pro výrobu keramiky. Pozitivní klima školy je podpořeno estetickou úpravou vnitřních prostor a výzdobou výtvarnými pracemi a výrobky žáků.

Škola kromě běžných finančních prostředků účelně využívá vlastní příjmy z vybírané úplaty za pobyt žáků ve školní družině, příspěvek od sdružení rodičů a příjem z pronájmu tělocvičny. Získává také různé dary (např. na projekt *Zelená oáza* pro úpravu venkovních prostor v přírodním stylu), zapojuje se do grantů zaměřených především na podporu a rozvoj environmentální výchovy a využívá evropské dotační programy (např. *Mistři kolegiální podpory*) se zaměřením na přírodovědnou gramotnost žáků s cílem vytvořit přírodovědné části regionální učebnice.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledované hodiny byly většinou dobře připravené, naplňovaly stanovené cíle. Výuka probíhala převážně frontálním způsobem ve spojených ročnících doplněným samostatnou prací, systematická práce ve skupinách však byla využita zřídka. Především ve třídách prvního období byly občas zařazeny prvky činnostního učení, učitelky střídaly aktivity, pozornost žáků se obvykle dařilo udržet. Využití interaktivních tabulí či počítačové techniky bylo minimální. Procvičování a upevňování učiva bylo dostatečné, učitelé často poskytovali žákům zpětnou vazbu, v případě potřeby obvykle i individuální dopomoc. Individualizace výuky např. formou diferenciací úkolů byla ojedinělá. Podpora žáků se SVP ve výuce nebyla vždy zřejmá. Asistentka pedagoga, která měla poskytovat žákovi podporu, nebyla v hospitovaných hodinách přítomna.

Hodiny matematiky velmi dobře rozvíjely matematickou gramotnost. Procvičovány byly početní operace, žáci byli vedeni ke kontrole vlastní práce, měli příležitost řešit problémové situace. Organizované činnosti měly spád a dobře byly využity názorné pomůcky. Uplatněna byla rytmizace při opakování násobilky, při řešení slovních úloh mohli žáci využít vlastní postup. Ve 4. a 5. ročníku byli žáci promyšleně vedeni k rozvoji logického myšlení, v rámci

procvičování numerických výpočtů objevovali základy kombinatoriky, řešením soustavy příkladů zobecnili vlastnosti trojúhelníku.

V prvním ročníku předmět člověk a svět vyučují dvě učitelky. Jedna z hodin byla kromě učiva zaměřená i na rozvoj kompetencí. Žáci byli příkladně vedeni v rámci promyšlené skupinové práce ke spolupráci, domlouvali se na závěrech, při práci s množstvím názorných pomůcek vyvozovali nové poznatky. V další z hodin byla v komunikačním kruhu společně shrnuta témata dosud probraného učiva za celé ukončené pololetí. V upevnění získaných znalostí a jejich třídění převažovala práce s úkoly v pracovních listech. V chybějící zpětné vazbě a závěru hodiny se částečně projevila nekvalifikovanost učitelky. Nejstarší žáci formou zpracovaného referátu z rozšiřujícího učiva procvičovali dovednost práce s textem, hodnotili podle kritérií výkon svých spolužáků.

Výuka českého jazyka ve spojených ročnících byla dobře organizačně připravená, některé déle trvající činnosti vedly žáky k neklidu a nesprávnému sezení v lavici. Zastoupena byla účelná samostatná práce, a to vždy v ročníku, se kterým právě nepracovala přímo učitelka. Formou samostatné práce byly procvičovány gramatické jevy s následným zdůvodněním a společnou kontrolou. Žáci měli příležitost ověřit význam neznámých slov ve slovníku. Potřebné ověřování pochopení zadání nebo případná pomoc žákům s rizikem neúspěchu byly částečně efektivně zařazovány. Promyšlená a dobře strukturovaná byla práce s textem na dané téma. Střídání různých činností, forma návodných otázek, vedení rozhovoru v komunikačním kruhu a výzvy k nápadům přispěly k udržení zájmu žáků po celou hodinu. Shrnutí průběhu hodiny, zhodnocení splnění stanoveného cíle i využití sebehodnocení bylo na velmi dobré úrovni. Hospitované hodiny anglického jazyka byly zaměřené výrazně na rozvoj slovní zásoby, příznivě působila ve vyšších ročnících přítomnost rodilého mluvčího. V prvním ročníku byla vhodně rozvíjena slovní zásoba hravou formou, hodina však byla vedena převážně v českém jazyce.

Velmi spontánně vedená hodina hudební výchovy úspěšně rozvíjela hudební vnímání žáků. Práce s hlasem byla metodicky ukázková. Pozornost byla věnována i zřetelné výslovnosti i pozornému vnímání skladby. Rytmizace, hudební doprovody žáků i poslech hudby svědčily o výborném vedení žáků. Průběh pracovních činností byl podpořen dobrou materiálovou přípravou učitelky, nechyběly názorné ukázky a postupy. Práce s drobným materiálem žáky bavila a výsledky jejich práce (výrobky) byly ohodnoceny známkou.

Závěrečné shrnutí učiva a zakončení bylo součástí hodin v nejnižších ročnících, zde se také žáci učili ocenit svoji práci prostřednictvím sebehodnocení. Ve 4. a 5. ročníku tyto části hodiny chyběly. V hodinách obvykle převládala příjemná atmosféra, žáci se učili se zájmem a bez stresu, učitelé k nim většinou přistupovali partnersky.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Zákonní zástupci jsou informováni o výsledcích vzdělávání žáků prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách a konzultacích, prostřednictvím webových stránek školy nebo e-mailovou komunikací.

Škola se zabývá hodnocením výsledků vzdělávání žáků pravidelně. Učitelky získávají zpětnou vazbu o úrovni znalostí a dovedností sledováním průběžné práce žáka, dále analýzou pracovních listů, testů a dalších výstupů, které shromažďují v portfoliu. Příkladné je vedení žáků k sebehodnocení. Žáci v prvním období si pravidelně sami zaznamenávají úspěšnost své práce do notýsků. Ve vyšších ročnících jsou už žáci klasifikováni, provádějí však cílené sebehodnocení vždy za každé čtvrtletí v rámci konzultace s učitelem,

nepravidelně v případě potřeby např. po projektu, skupinové práci. Zpětnou vazbu se snaží získat škola také pravidelným zapojením do komerčního testování. V loňském roce jim ji poskytlo i zařazení do vzorku výběrového zjišťování výsledků žáků 5. ročníku organizovaného ČŠI, kde skončili ve srovnání s ostatními školami jako výborní např. v testování z matematiky či anglického jazyka.

Výrazným pozitivem z hlediska výsledků je pozornost, kterou věnuje škola rovnoměrnému rozvoji klíčových kompetencí. Každý rok prolíná vzdělávacím procesem celé školy projekt směřovaný na jedno z průřezových témat, který promyšleně propojuje historii místa, místopis, ekologická témata, výchovu k vlastenectví, zdravý životní styl aj. Výstupem je vždy materiál využitelný v reálném životě (např. propagační letáček obce).

Z analýzy celkového prospěchu vyplývá, že dlouhodobě prospívají všichni žáci, s vyznamenáním v loňském školním roce 16 % z nich. Toto nízké číslo není ovlivněné špatnými výsledky žáků, ale je způsobené nepoužíváním kritérií pro celkové hodnocení prospěchu v případě slovního hodnocení žáků na vysvědčení. To je využíváno u všech žáků v 1. až 3. ročníku, což pro ně vytváří bezpečné prostředí bez srovnávání a soutěžení. V hodnocení je zpravidla velmi dobře popsána úroveň zvládnutí učiva a posun jednotlivce v daném časovém úseku.

Chování bylo hodnoceno pouze stupněm velmi dobré. Také výchovná opatření takřka nejsou využívána, pokud se drobné náznaky problémů v chování objeví, škola je okamžitě řeší. V těchto výsledcích se odráží důraz školy na bezpečné prostředí a pozitivní sociální klima. Kladný vliv na tento stav má preventivní strategie školy, která je účelně zaměřena na předcházení rizikového chování žáků a je přizpůsobena mladší věkové skupině (např. adaptační pobyt nejnižších ročníků v Oucmanicích). Rodinné prostředí školy, ve kterém se žáci, pedagogové i zákonní zástupci mezi sebou znají, je dobrým předpokladem pro rychlé odhalení případných projevů rizikového chování. Škola průběžně posiluje u žáků sociální kompetence, vede je k osobní zodpovědnosti a k dodržování pravidel vzájemného soužití. Pro zvýšení účinnosti zpracovaného preventivního programu školy a zkvalitnění jeho obecného zpracování je vhodné se vzrůstajícím počtem žáků využít informace a postupy příslušných metodických pokynů.

Pozitivem je také pozornost zaměřená na smysluplné vyplnění volného času žáků. Vzhledem k velikosti školy si žáci mohou vybírat z nadstandardního počtu všestranně zaměřených zájmových kroužků a mají možnost navštěvovat přímo v objektu školy hudební školu. V rámci velmi dobré spolupráce se zřizovatelem se žáci pravidelně zapojují do akcí obecního úřadu (Zpívání pod vánočním stromem, Vítání nových občánků, výroční akce obce apod.).

Závěry

Hodnocení vývoje

- výrazně se zvýšil počet žáků školy
- navýšen byl nejvyšší povolený počet účastníků zájmového vzdělávání ve školní družině
- zlepšuje se úroveň materiálních podmínek školy

Silné stránky

- vstřícný a respektující pedagogický styl vedení školy a vzájemná důvěra všech účastníků vzdělávání podporují zdravé školní klima

- důraz na rovnoměrný rozvoj klíčových kompetencí formou celoročních tematických projektů
- efektivní spolupráce se zřizovatelem a vnějšími partnery pozitivně ovlivňuje chod školy a přispívá ke společenskému životu v obci

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- méně účinný kontrolní systém
- nedostatky v podpoře žáka se SVP
- prostorově omezené herní části oddělení školní družiny v kmenových třídách nepřispívají k vytváření vhodného klimatu

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zaměřit vzdělávání vedení školy na oblast školní legislativy za účelem zvýšení formální i věcné úrovně dokumentů školy
- nastavit jasný a konkrétní systém kontrolní činnosti se zřetelným delegováním odpovědnosti
- ve výuce se zaměřit na výukové metody a formy práce, které umožňují diferenciaci práce žáků
- k zefektivnění výuky využívat prostředky interaktivní didaktické techniky pedagogy i žáky
- zvýšit průkaznost naplňování učiva v třídních knihách

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina v plném znění s účinností od 29. 6. 2004
 2. Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení čj. SpKrÚ 50505/2015 s účinností od 1. 9. 2015
 3. Rozhodnutí MŠMT o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení čj. 1701/99, ze dne 7. 7. 1999 s účinností od 1. 7. 1999
1. Školní matrika, školní rok 2017/2018
 2. *Výhledový plán rozvoje do roku 2010*, bez data pořízení
 3. *Koncepční záměry Základní školy, okres Čepërka*, bez data pořízení

4. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2016/2017
5. Jmenování do funkce ředitelky základní školy čj. 00739/12 s účinností od 1. 8. 2012
6. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Na cestě k sobě i k druhým, k přírodě od tradic k praktickému životu*, s platností od 1. 9. 2016 ve znění dodatku č. 1. s platností od 1. 9. 2017
7. Školní vzdělávací program pro školní družinu s platností od 1. 9. 2016
8. Školní řád základní školy s účinností od 4. 9. 2017, včetně přílohy Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků s účinností od 17. 1. 2008
9. Vnitřní řád školní družiny s platností od 1. 9. 2016
10. Organizační řád ze dne 28. 8. 2016
11. Pracovní plán školy, školní rok 2017/2018
12. Rozvrhy hodin tříd a učitelů, školní rok 2017/2018
13. Třídní knihy, školní roky 2016/2017 a 2017/2018
14. Přehled výchovně vzdělávací práce školní družiny a zápisní lístky, školní roky 2016/2017 a 2017/2018
15. Personální dokumentace pedagogických pracovníků, školní rok 2017/2018
16. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní rok 2017/2018
17. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, školní rok 2017/2018
18. Dokumentace výchovného poradenství, školní rok 2017/2018
19. Školní preventivní strategie, bez data pořízení
20. Minimální preventivní program, školní rok 2017/2018
21. Záписy z jednání pedagogické rady, školní roky 2016/2017 a 2017/2018
22. Dokumenty vztahující se k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Jaroslava Zemánková, školní inspektorka Mgr. Bc. Jaroslava Zemánková v. r.

Mgr. Helena Slováčková, školní inspektorka Mgr. Helena Slováčková v. r.

Bc. Lenka Kalinová, kontrolní pracovnice Bc. Lenka Kalinová v.r.

V Pardubicích 23. 2. 2018

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Lenka Burešová, ředitelka školy Mgr. Lenka Burešová v. r.

V Čeperce 7. 3. 2018